

שופתי ה'ת

מטרתנו: להאיר עיני מבקשי ה', לסייע ליבנם בעסק פנימיית תורת החסידות
במושגת רבינו הבעל שם טוב ותלמידיו הקדושים
ולדעת את המעשה אשר יעשו לקיים מצוות ה' באופן הראוי ובכוונה נכונה

יגאל לאור על ידי

מצורף:
הקדמה מספר
שפתי חן לשבת

חן החסידות

ביאור מאמר אחד מספרי חסידות
עם הקדמות וכללים מספרי שפתי חן, וביאור משולב

ספר השבע:

דברי חיים (השמטות, ד"ה בפסוק קדושים תהיו)

הקדמות וכללים

(א) עשר ספירות: השי"ת ברא עשר ספירות קדושות להנהיג בהם את העולם, שהם: כתר חכמה כינה, חסד גבורה תפארת, נצח הוד יסוד מלכות. (א) והם מתחלקים לארבעה, כנגד ארבע אותיות דשם הוי"ה, כזה: חכמה [אות י], כינה [אות ה], תפארת [אות ו], ומלכות [אות ה]. (א) אבל עיקר הנהגת העולם הזה הוא על ידי ספירת תפארת [הכולל ששה קצוות חג"ת נה"י] ומלכות, הנקראים קוב"ה ושכינתיה, 'תפארת' הוא המשפיע, וה'מלכות' מקבלת השפע, והיא מחלקת השפע לכל הנבראים די חיותם. (א)

(ב) קומה שלימה: כיון שכל אחת מהשתי ספירות תפארת ומלכות היא הנהגה שלימה של 'משפיע' (תפארת) ומקבל (מלכות), לכן מוכרח שיהא לכל אחת מהן קומה שלימה של עשר ספירות, המרומוז בקומת האדם, אבל מתחילה נבראו חסדים בלי מוחין (ה' ראשונות שלהם), ולכן צריכין תמיד התעוררות התחתונים בתורה ומצוות להמשיך להם הארת המוחין, מן המולידיים שלהם שהם חכמה ובינה [הנקראים אבא ואמא], להשלים קומתם בעשר ספירות שלימות. (א)

(ג) בירורי ניצוצין: האופן איך משלימים בעבודתנו את קומת התפארת ומלכות לעשר ספירות, יבואר בהקדמות דלהלן: כשברא השי"ת העשר ספירות, נעשה בהם הענין של שבירת הכלים, שהכלים של הז' מדות התחתונות (תחת נה"מ) לא סבלו את האור הגדול שנכנס בהם ונשברו, (א) ונפלו הכלים למטה במקום הקליפות, בידוד עם כמה ניצוצי אור שנפלו עמם כמנין רפ"ח, ונתלבשו בכל דברים הגשמיים הנמצאים בעולם, (א) ועל ידי עבודתנו בתורה ובמצוות שמתמשים עם העולם הזה לצורך גבוה, בזה מבררים ומעלים לאט לאט הניצוצין הללו, ועולים למעלה ונתקנים שם. (א)

חן השבוע

מאמר התבוננות בענין הפרשה והזמן

צדיקים קרויים חיים

בשבוע זו ממשיכים ללמוד שני סדרות, פרשת אהרי שמה מבואר עבודת כהן גדול ביום הכיפורים, שביום המקודש שבשנה נכנס האיש המקודש זה הכהן גדול, למקום המקודש זה בית קדשי הקדשים, ונצטרפו ביחד שלש קדושות בבחינת עולם (מקום) שנה (זמן) נפש (האדם), ושם נעשה העבודה הקדושה המקודש בשלש קדושות לקדוש לכפר על בני ישראל, ולהמשיך השפעות מרובות על ראש בני ישראל, ובודאי קריאה מעורר הזמן שבשבת זו כשקורין זאת הפרשה בספר תורה, נמשך מלמעלה אור גדול ונפלא על ראשינו.

ויודע מה שכתב המגן אברהם בהלכות יום הכיפורים (סי' תרכ"א) בשם הזוהר, כל מי שמצטער על מיתת בני אהרן או מוריד דמעות עליהם, מוחלין לו עונותיו, ובניו אין מתים בחייו. ולכאורה כן הוא גם בשבת זה כשקורין כל הפרשה הלזה יש סגולה הלזה ונעשה אותה הפעולה ממש כמו שביום כיפור, כי יום כיפור הוא בבחינת שנה (זמן) ועתה הוא בבחינת נפש (אדם הקורא בתורה), ואמר הרה"ק רבי אייזיקל ידיטשויער זלה"ה שההארה של 'נפש' גדולה ביותר מההארה של 'שנה' (עיי' אמרי יוסף פ' יתרו ד"ה ורר סיני ע"ש), ונמצא שבשבת זו בשעה שה'בעל קורא' יקרא את פרשת 'אחרי מות בני אהרן' מסוגל הזמן ביותר שבאם יצטער האדם על העדר נשמות הקדושות הללו, שיזכה לכפרת עונות ולהסגולה הנפלאה המובא בפוסקים. ולכאורה יש להבין מה ענין הבכיה או הצער על מיתתם, הלא יש 'גזירה על המת שישתכח מן הלב' כל שכן כאן שכבר עברו מאז כמעט שלשת אלפי שנים, ולמה לן למבכי. הלא ידועים הם דברי רש"י ז"ל בפרשת וישב על הפסוק וַיִּמָּאן לְהִתְנַחֵם, שמוזה שיעקב אבינו לא פסק מלככות היה ראה שעוד יוסף חי, כיון שעל החי לא נגזרה גזירה שישתכח מן הלב, הרי לן שיש גזירה על המת שישתכח ולכן אי אפשר לבכות עליו לאחר זמן, ואם כן איך כתבו כל הפוסקים שצריכין להוריד דמעות על מיתת בני אהרן.

וצריכין לומר, שאכן זה הדבר שרוצים חכמינו ז"ל להשמיענו, שאכן צדיקים קרויים חיים, ועד היום הזה המה חיים וקיימים ועומדים למעלה להמליץ טוב על בני ישראל, ולהשפיע מן השמים שפע טובה ולהליץ יושר בעדינו, וגם נדב ואביהו היו צדיקים כאלו עד שהיו שקולים כמשה ואהרן, ועד היום זכותם קיים לנו להוושע בזכותם בכל טוב סלה, ועל הכלל כולו יצא, לידע ולהודיע שכל הצדיקים חיים וקיימים, הגם שכבר נסתלקו לחי העולמים אבל כבר אמרו חכמינו

(ד) עולם התיקון: אכן כדי שאחר כך כשיתעלו למעלה לא יקרה עוד הפעם שבירת הכלים, לכן עשה ותיקן המאציל העליון ב"ה שבעת שאנו מעלים על ידי עבודתנו זה' מדות הנפולים ממקום שבירתם, ונכנסים שוב בגבול הקדושה, איז זה כנגד זה נבראים ויוצאים ז' מדות חדשים [הנקראים בספרים הקדושים מ"ה החדש], ואותן הז' מדות החדשים מתחברים עם הז' מדות שנשברו ונפלו ומתקנים אותם שיתקיימו באופן מתוקן, וזהו עולם התיקון.

(ה) הגדלת קומתם: בשעת תיקון הזה של העלאת הז' מדות הנפולות ותיקונם מחדש, עוד מיתוסף עליהם תוספות הבא מן החדש, שעכשיו נגדלים ונעשים מז' מדות לעשר ספירות שלימות, בהוספת הג' ראשונות (תחת) שעדיין לא היו מעולם לתפארת ומלכות, וכל התיקון הזה נעשה על ידי ספירות חכמה ובינה שהם המולידיים והמתקנים את הבנים, ומשלימים את המוחין לתפארת ומלכות. (א)

(ו) ירושה מתנה: החילוק שבין ירושה ומתנה הוא כדלהלן: [א] ירושה פירושו, נכסי האב שנופל בידי הבן במיתת אביו, ואז המציאות הוא, שה'מקבל' עצמו שהוא הבן, הוא הגורם לנפילת הירושה לחלקו מכח היותו בן לאביו. [ב] מתנה פירושו, נכסי האיש שנתן מרצונו הטוב לחבירו בלי שום סיבה, שאז ה'נותן' הוא סיבת הדבר, ואינו בא מכח המקבל כלל. ובהו מבאר האריז"ל החילוק שבין העלאת הז' מדות ותיקונם, לבין הגדלת הז' מדות לעשרה בהוספת הג' ראשונות להם, כי תיקון הז' מדות נקרא 'ירושה', כיון שנתקנים מכח עבודתנו, אבל הוספת המוחין להשלימים לעשרה, זהו כבר תוספות חדש שאינו בא מכח עבודתנו, רק 'מתנה' היא מחדש מאת המאציל העליון ברוך הוא. (א)

חן המקור

א. מבואר בשפתי חן הכללי הקדמה א, ובהקדמה ב, ובהקדמה ה. ב. מבואר בשפתי חן הכללי הקדמה ת. ג. מבואר בשפתי חן הכללי הקדמה ז, ושם הקדמה כו עמ' תפה, וע"ע הקדמה כו עמ' תפה, ושם באות ג. ה. מבואר בשפתי חן הכללי הקדמה ג עמ' לו-מ. ו. מבואר באריכות בשפתי חן הכללי הקדמה ג עמ' מ-מא. ז. מבואר בשפתי חן הכללי הקדמה ד עמ' מו-מו, הקדמה ד עמ' עח-פ. ת. מבואר בשפתי חן הכללי הקדמה ג עמ' מו-מו, הקדמה ד עמ' עח-פ. ט. כל זה מבואר באריכות בטעמי המצוות פ' פנחס בביאור מצות נחלה וירושה, ונזכר בהמשך דברי רבינו.

הקדמה

המשך הקושיא הגדולה:

רבינו הקדוש בעל סידורו של שבת שלה"ה מתאר את קדושת ונעימת השבת המורגש בלב כל ערליכער איד, עד שכל רואי יכירו וידעו שהוא מרגיש טעם גן עדן ומתעדן ומתלהב מגודל אור קדושת שבת הבוער בו, עד שגם זיוו תוארו מְסַפֵּר גודל אש האהבה הבוער בנשמתו, ולעומתו יש בני אדם שמגודל הריקנות הנמצא אצלם, המה מיושבי קרנות המבלים את כל יום השבת בפטפוטי דברים של מה בכך. וחוזר על הקושיא איך זה יתכן, הלא השבת הוא קדוש מעצמו בלי איתערותא דלתתא והיה צריך להגיע לכל אחד ואחד בשוה.

ספר סידורו של שבת (שורש הראשון ענף ג - המשך עלה א)

לימוד התורה בשבת:

ובאמצע הדברים מסבך הענין איך יום השבת מיוחד ללימוד התורה, ושאינו דומה התורה שלומד בחול מתורת השבת, כי שבת הוא יומא דאורייתא, ועצם היום מוסיף תבלין של נעימות ו'געשמאק' אל דברי התורה, וכדאי להעתיק מה שהיה מרגלא בפומיה של הרה"ק רבי משה ארי' פריינד זלה"ה גאב"ד ירושלים עיה"ק לומר בשם אביו הרה"ק מהוניהאד זלה"ה, שאין טעם טוב בעולם יותר מלימוד התורה בבוקר יום השבת קודם התפלה, ולכן כמה פעמים בשבת בבוקר קודם התחלת התפלה היה שואל את הבחורים בזה הלשון 'האם כבר טעמתם היום טעם גן עדן?' והוסיף בשם הרה"ק רבי אהרן מקארלין זלה"ה שהלימוד

המשך בעמוד ג

חן החסידות

המשך מעמוד א

דברי חיים (השמטות, ד"ה בפסוק קדושים תהיו)

עבודת תיקון הז' מלכים שמתו

תוכן הענין: עבודת בני ישראל לתקן הז' מדות שנפלו להעלותם ולתקנם בתורת 'ירושה', ואז הקב"ה מוסיף מחדש הג' ראשונות שהם המוחין, בתורת 'מתנה'

חלק המצומצם והסי' שצמח, שמוצד עצמם הם דברים שפלים ואין בהם שום תכלית עצמי, והם משורש שבירת הכלים, אבל עכשיו בכוננת הצדיק נתעלו להסתכר על ידי זירופי שמות הקדושים לתכלית עצמי, ומעלים הנילוות קדושות שמוכס, וזוה המצומצם ודומיהן נתקן חלק אחד מהז' מלכים, וככה על דרך זה בקיום כל התרי"ג מצוות על ידי כל אחד ואחד מישראל נתקנים כל חלקי הז' מלכים.

ואמנם צריך לדעת, שמלבד זה שמתעלים הז' מלכים שמתו ויש להם תיקון, נוסף על כך, הרי באותה שעה כשנתקן ונעשה זה התיקון, אז מתגדל הנילוות קדושות ז' אורות' חדשים שלא נפלו מעולם, הנקראים בשם 'מוחין', כי מתחילה לא היו אלא ז' מדות, ועכשיו בעת תיקונם נעשו עשרה ספירות שלימות, על ידי הוספת והגדלת ג' ראשונות שהם ה'מוחין', ותוספת זו יש לה השפעה גם בעולם העבודה, כי על ידי מלות ז' מלכים וז' מלכים, ונתגלה לו הדעת בהרצנה גדולה עד שמקבל 'תכונה וזינה', וזה נקרא 'גדלות מוחין', והשם יתצדק ויתעלה מגלה להמחין רזי תורה צמרת מתנה מלמעלה שלא לפי מעשיו, הרי שבאותה שעה שמתעלים ונתקנים הז' מלכים שנפלו, גם ניתוסף עליהם מחדש הארת הג' ראשונות, שהם חדשים לגמרי כי לא נפלו מעולם.

והנה התיקון של ז' מלכין הכל נקרא 'ירושה' שאינם באים עכשיו מחדש, רק שאותו דבר שנפל קיבל עליה ותיקון, דוגמת ירושה שנפלה מן האב שמת, ומקבלת תיקון על ידי הבן שנשלה, ואולם הגדלות המוחין - שהם הג' ראשונות שבא בתוספות מחדש, זה כבר נקרא 'מתנה' שזהו בריאה חדשה היורד עכשיו להגדיל ולהשלים ה'תפארת' לעשר ספירות שלימות, כמבואר בליקוטי תורה הנזכר לעיל (פ' פמח טעמי המלות).

וזה פירוש הכתוב ולא תלכו בקתת הגוי אשר אני משלח מפניכם כי את כל אלה עשו ואקץ גם, והטעם משום שאין להם שום תכלית עצמי, ובאים משורש 'שבירת הכלים' שנפלו ומתו, אבל הקב"ה מפרש שהטעם בבריאתם היתה לי 'ואמר לך את אשר עשית את אדמתך', היינו, שבשביל זה נבראו הדברים השפלים שבעולם, שמתקנו הז' מלכין הנזכרים לעיל צמרת 'ירושה', על ידי שתעשו עם כל הדברים השפלים תכלית עצמי, על ידי קיום מצוות ה', והוא דבר המוטל על כלל ישראל לעשות. אבל הקב"ה מביט בהשגחה שעתה שאתם תעשו בחינת 'ירושה' לתקן הז' מלכים שמתו, אז אני מוסיף עליכם ענין חדש לגמרי, וכמו שמוסיף: 'ואני אפתנה לכם לקשת אתה, דהיינו השלמת ג' המוחין צמרת 'מתנה' כנזכר לעיל.

הדבר, אותו הצדיק העובד ה' הוא התכלית האמיתי שצבילנו נצרכו כל אלו הדברים. הרי לו איך שמצטייר בעולם המעשה הענין של 'שבירת הכלים, ועולם התיקון', דהיינו, שכל הדברים שאין בהם תכלית עצמי, והם רק דרך ומבוא שעל ידיהם יוכלו לבא אל התכלית האמיתי, הם המה משורש הז' מדות שנפלו ולא נתקיימו רק לפי שעה, והתכלית האמיתי שהוא הצדיק העובד השי"ת, הוא התכלית האמיתי, שיש לו קיום עולמי, ואדרבה הצדיק מעלה ומביא שלימות ותיקון לכל הסיבות הקודמות שרק על ידיהם היה יכול לעבוד את ה'.

ובן כללות העולם נקראו ז' מלכים בשם 'כנען', כי ידוע שהארץ הזאת [ארץ כנען] היא תכלית שישב בה אדם ויעשה מלות ויעלה כל העולם צמעה, ואדם הישראלי הוא הנקודה הפנימית שצבילנו נצרכו כל העולמות (ויק"ר לו ד), והנה ידוע בליקוטי תורה (הפלים פ"ד ד"ה עזרי) כי בהמלות שישאל עושין מתקנין הז' מלכין שיש בהם שצירה, שנפלו נילוות קדושות עד שנעשה מהם העולם השפל על ידי עשרה מאמרות, וכלל 'יראמר' יש צו זירופי שמות הקדש (פיקו"ז מו"מ קטו, ג), וכוה"ב בפעמים אלקים שיש בהעשרה מאמרות נתהוה מהם ל"צ נתיבות חכמה, ומן הה' פעמים אור שיש בעשרה מאמרות, שהם ה' חסדים שכל אחת כולל מעשה נתהוה מהם ל' שערי צינה, כמבואר צפירוש ספר יצירה להראצ"ד ז"ל (בהקדמה פ"א ו"צ), הרי איך שכל העולם השפל הוא מלא ניצוצין קדושים ושמות הקודש שנפלו לשפל המדרגות.

ובל הנרואים שבעולם השפל שנבראו צעירה מאמרות אין בהם שום תכלית עצמי, אבל נבראו לנורח הצדיק שהוא התכלית העיקרי, שבהיותו עובד ה' באמצעות הדברים שבעולם השפל, בזה מעלה הנילוותים הקדושים שבעשרה מאמרות, ועובד השם בהמעשים שיש בעולם הזה, ועל ידי זה עושה מתוממיות מלות. ותקח דוגמא מעשיית המצוות כמו תפילין וזיית שהתפילין הוא בא מעור בהמה שהוא מומין 'חחי' וציצית הוא בא מצמר 'הצומח', וכשמתקנין בהם שמות וזירופים קדושים המבוארים בכתבי הארז"ל, ונמצא שמתעלה

כתוב בפרשתו (כ כד), ולא תלכו בקתת הגוי אשר אני משלח מפניכם כי את כל אלה עשו ואקץ גם, ואמר לך את אשר עשית את אדמתך ואני אפתנה לכם לקשת אתה. להפסק קשה להניין שתי קושיות, א] מה זו האמירה דמשמע שהקב"ה מבקש איזה דבר מישראל, הא כתיב (פט) 'ואני אפתנה לכם לקשת', הרי שכל הירושה היא מתנה מאת הקב"ה, וכשאחד רוצה לתת מתנה לחבירו אינו צריך לבקש ממנו ולומר לו שום דבר, רק למסור לו המתנה ותו לא. ב] גם קשה לשון 'מתנה' ו'ירושה', דמה שני דברים מחולקים, מתנה אינה ירושה, וירושה אינה מתנה, ד'ירושה' בא מסיבת המקבל, כגון בן הירוש את אביו הרי זה מסיבת היותו בן לאביו, אבל מתנה אינו בא מחמת המקבל כלל, רק מחמת רצון הנותן.

אך י"ל צפוט לפי מה דכתיב בפסרי מוסר בביאור עומק מאמר המדרש (כ"ג ז): ד'הקב"ה צנה עולמות ומתריבין, ואמרו בביאור הענין: ד'עלמא דחרובא' נקרין [נקראים] ז' מלכי אדום - הם הז' מדות [הגית נה"ם] שנבראו בראשונה בלתי מתוקנים, ומסיבה זו לא יכלו לסבול האור הגדול עד שנשברו הכלים ונפלו למטה, והם צמינת 'תורה' הכתוב בתחילת פרשת בראשית, ועל זה מסיים שם במדרש: 'ואחר כך צרא הקב"ה העולם ואמר דין הניא לי' הרומז על הז' מדות החדשים שיצאו [הנקראים מ"ה החדש] בכדי לתקן הז' מדות הנפולות בתיקון השלימות. וזה השורש של שבירת הכלים ותיקונם נמצא בכל העולם, ומבאר רבינו היאך מצינו בפועל הענין של שבירת הכלים, ומפרש: שיש דברים 'מסיבות' - אמצעים צדדיים, דהיינו סהמה רק לתכלית קלת מן הקלת, לנורח תיקון אמתי. ואחד מן הדוגמאות הוא כמו שכח הרמב"ם ז"ל בהקדמה לפירוש המשניות (לסר וזעים) שכמה בני אדם טורחים שצביל דבר אחד קטן שיצטרך לנדיק אחד. ונמצא ה'תכלית' - שהוא הצדיק העובד ה', מקרי 'תיקון', וכל ה'סיבות' השונות הצדדיים שנעשו באמצע לנורח לבא אל ה'תכלית', נקראו 'עלמין דחרוב' שאין בהם קיום עצמי, ועיקר התכלית של כל הסיבות השונות הוא רק ה'צדיק' שצריך לאותו מקצת

לפני התפלה בכל יום הוא בחינת 'גן עדן התחתון', והלימוד בשבת קודש בבוקר הוא בחינת גן עדן העליון.

קדושים תהיו בענינים גשמיים:

ובשיעור הבא בס"ד מתחיל רבינו המחבר זלה"ה לתרץ את הקושיא הגדולה הנזכר לעיל, שכל החילוק בין מקבלי אור השבת תלוי במצוות תוספות שבת, כי אי אפשר לקדושת השבת ליכנס לתוך גוף מזוהם ומטונף בעבירות ותאוות רעות, וכמו שאמר הכתוב (ויקרא י"א מד) וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים, היינו אם אתם מצדכם תקיים מה שציוויתי וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם לקדש את הגוף שלכם לעשותו כלי מוכן לקבל קדושה [כמו 'קידושי' שהוא לשון מיוחדת ומזומנת (כמבואר בתוספות קידושי ב: ד"ה דאסו)], אז כשתהיו מוכנים וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים יכנס בכס קדושה עליונה.

יודע דברי קדשו של הרה"ק הרבי רבי מענדלע מרימנוב זלה"ה על הפסוק (בפרשתו) קְדוֹשִׁים תְּהִיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי, שהש"ת מבקש מאתנו לעשות ההכנה להיות מוכן ומזומן

ביאור משולב

תוכן הענין: א) השבת ניתנה רק לעסוק בו בתורה ובעבודת השם, ב) איסור דברים בטלים בחול וכל שכן בשבת, ג) החילוק הנראה בין בני עליה לפשוטי עם ביום השבת

וממשיך הוזהר הקדוש, שיש בשמים תרין מלאכין ממנן על דא ביזמא דשבתא (שני מלאכים הממונים על ענין זה, שישגיהו איך בני ישראל מתפללים בשבת קודש ואם עוסקים בענינים אחרים). ואנון שוין דיתן על רשיה ואמרי (והם מניחים את ידיהם על ראש האדם העוסק בעניני העולם, ואומרים עליו) ווי פלגיא דלית לה חולקא בקדושא בריה הוא (אוי לאדם הזה שאין לו חלק בהקב"ה חס ושלום). ועל דא בעי לאשתדלא (ולכן צריכין להשתדל ולעסוק) בצלותין וכשירין וכתשבחין דמאריהון ולאשתדלא באורייתא (בעבודת התפלה ובשירות ותשבחות להש"ת, ולעסוק בתורה) תהוא יזמא (בזה יום השבת) וכו'.

הרי מבואר בדבריהם גודל השתנות יום השבת כעסק עבודת ה' מימי החול, ולכן שוב מתעורר הקושיא הגדולה, למה אצל הכסיל הזה כאו בימי החול כן עתה ביום השבת, כאשר בימי החול אינו שם לבו לעבודת ה', כן גם בשבת אינו נותן על לבו שעל כל פנים עתה בעת התגלות קדושת שמו יתברך יוסיף אוימן בעבודתו, לעבדו עבודה תמה עבודה מאהבה כראוי ליום קדוש כזה, ואדרבה אנו רואין שהכסיל הזה לאשר שהוא יום כמל ממלאכה, עתה עת פנוי לו לשיח שיחה במילה ולהרבות בדברי הכאי בין יושבי קרנות, ולא די שאינו שומר פיו בשבת מדברים בטלים, אלא להיפוך לא יהיה דבורו של שבת כדבורו של חול שאז הוא טרוד במלאכתו. כי בשבת יש לו הרבה פנאי ולכן קול כסיל עתה ברוב דברים יותר מכוול, ובמקום למלאות את השבת בענינים קדושים של תורה ותפלה עוד מרבה יותר בדיבורים בטלים, וידוע אשר דברים כמלים אף כחול אסור כדאיתא בגמרא (יזמא יט) אמר רבא השח שיחת חולין עובר בעשה, שנאמר (דברים י"ו) וְדַבַּרְתָּ בָּם, 'בָּם' ולא בדברים אחרים, רבי אחא בר יעקב אמר עובר בלאו וכו' (שנאמר (קהלת ח) כָּל הַדְּבָרִים יְנַעֲם (פירוש רש"י: אם מחליף עסק התורה לדבר בדברים בטלים, הרי הם ינעים ולא יוכל להשיג את כולם), לא יוכל איש לְדַבֵּר (ואין לו רשות לדבר דיבורים כאלו), וכבר הוזהר על זה הקדוש הרמב"ם זלה"ה בהלכות דיעות (פרק ב הלכה ז) [לעולם ירבה אדם בשתיקה, ולא ידבר אלא או בדבר חכמה או בדברים שצריך להם לחיי גופו, אמרו על 'רב' תלמיד רבינו הקדוש שלא שח שיחה בטלה כל ימיו, וזו היא שיחת רוב כל אדם, ואפילו בצרכי הגוף לא ירבה אדם דברים, ועל זה צוו חכמים ואמרו 'כל המרבה דברים מביא חטא', ואמרו 'לא מצאתי לגוף טוב אלא שתיקה', וכן בדברי תורה ובדברי חכמה יהיו דברי האדם מעטים ועניניהם מרובים, והוא שציוו חכמים ואמרו 'לעולם ישנה אדם לתלמידיו דרך קצרה', אבל אם היו הדברים מרובין והענין מועט היו אז סכלות, ועל זה נאמר (קהלת ה) כִּי בָּא הַחֵלוֹם בְּרֵב עֵינָיו, וקול קסיל קרב דברים, עד כאן לשונו הזהב], ומכל שכן ביום שבת קדשו שאסור לדבר דברים בטלים כמבואר (בוהר הקדוש תנובה)

ואם כן חוזר על הקושיא הגדולה, על מה עשה ה' ככה להרבות אור השבת לזו, ולהעמיט אור השבת לזו, אם השפעת אור הקדושה נעשה בו בלי אתערותא מתחתונים, מהראוי להיות יד הכל שוין בה.

ואבאר לך (בשיעורים הבאים בס"ד) אמתיות התירוץ בענין זה, ואז תראה שאכן הצורך תמים פעלו א-ל אמונה, וברוך הוא שאין לפנינו משוא פנים למנוע השפעת השבת ממי שאינו צדיק, ומאתו לא יומנע השפעת אורו על כל ישראל בשוה, והחילוק הוא רק מפאת המקבלים, כאשר נבאר.

המשך עלה א

ובררך הלצה אמרתי כדברי זמירות של שבת (זמר כל מקדש) לְנוֹחַ בּוֹ וְלְשִׁמּוֹחַ בְּתַעֲנוּג אֶבּוֹל וְשֵׁתוֹ, זה קל עַדֵּת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אוֹתוֹ, דהכונה שיש עליו בקדושת השבת הן בהתפללות הן בלימוד התורה שמורגש בה טעם גן עדן, והן בסעודת שבת שמרבים בסעודה כיוון שמרגישין בה טעם מנותק ביותר מחמת הנשמה יתירה, ובוה ניכר הפרש שבת קדשו מימות החול ב'כָּל עַדֵּת יִשְׂרָאֵל אֵף לְקַמְנֵי וּפְחֻתֵי הָעֶרֶךְ, נמה שהם 'מרכיז' לשמוח בו כתענוג אכול ושתו, ולא כן ניכר אצלו קדושת השבת בשארי דברים בעבודת התפלה ובלמוד התורה, שאין רואין על כל אחד ואחד להיות משתוקק בלבו לעבודת ה' יותר מכוול, ולחפזין בו באהבת אור התורה וללמוד או תורה הקדושה, כמאמר חכמינו ז"ל כמדדש בגודל חשיבות לימוד התורה בשבת (מובא בטור סימן רצ), אמרה תורה לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם, כשיכנסו בני ישראל לארץ, זה רץ לברנו וזה רץ לשרה, ואני מה תהא עלי, אמר לה, יש לי זוג שאני מוונן לך, ושבת שמה, שביים זה הם בטלים ממלאכתם, ויכולין לעסוק בה, והכונה, הגם שצריכין לקיים מצות וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם בּוֹ וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים, בכל יום יום, ואי אתה בן חורין להפטר ממנה, עם כל זה רצה הש"ת שבימי המעשה יעסקו במלאכה מן הבוקר ועד הערב גם אם לא יספיק להם הזמן ללמוד, ובלבד שינעלו את יום השבת ללימוד התורה, כיון שהוא 'יזמא דאורייתא' יום המיוחד ללימוד התורה, כן אמר הש"ת וכן צריך להיות.

ואיתא בילקוט (פ' ויקהל), רבותינו בעלי אגדה אומרים וכו' [מתחלת התורה ועד סופה אין בה פרשה שנאמר בראשה ויקהל' אלא זאת בלבד, אמר הקב"ה עשה לך קהלות גדולות, ודרוש לפנייהם ברבים הלכות שבת], עה, כדי שילמדו מן דורות הכאים להקחיל קהילות ככל שבת ושבת, וליכנס בבתי מדרשות ללמד ולהורות לישראל דברי תורה איסור והיתר [כדי שיחא שמי הגדול מתקלס בין בָּנָי] וכו' [אמר משה לישראל אם אתם עושים כסדר הזה הקב"ה מעלה עליכם כאילו המלכתם אותי בעולמין]. עד כאן דברי המדרש ליקוט. ואכן כן המנהג אצל החסידים להתוועד בליל שבת קודש בדברי תורה ושירות ותשבחות, ובשבת אחר צהרים ללימוד פרקי אבות, ובסעודת 'שלש סעודות' להתעורר בצוותא חדא להתקרב אל ה'.

וכן הוא בפרי עין חיים (שער הלימוד) וזה לשונו, שלמה המלך לימד אותנו דעת (משלי יד י), שכמו דבש ונפת צופים מתוק לחיך, כן מתוקה חכמת התורה לנפש האדם, וגילה מרן האריז"ל שאלו התיבות 'בן דעה חכמה לנפשך' הנאמר בקרא (שם) עולה גימטריא 'שבת', להורות שיעיק הרגשת מתיקות התורה הוא ביום השבת, שלא ניתן שבת לישראל אלא ללמוד תורה, עיין שם.

וכן הוא בוהר הקדוש (ויקהל רה), וזה לשונו, החילוק בעסק התפלה משבת לחול, כי בימי החול אם רואה 'צרכי ציבור' הנחוצה מאוד להעשות, מותר להפסיק את התפלה בשבילה, אכן צלוחתא דשבתא דעמא קדישא וכו' תפלות השבת של בני ישראל אינו כן, כי לגודל מעלתא אסור לאשתדלא אלא במלי השבחין וצלוחתא ואורייתא [אסור לעסוק אלא בשירות ותשבחות, תפלה ותורה], ומאן דמשדל במלין אהרנין ובמלין דעלמא [ומי שעוסק בדבר אחר ובדיבורי העולם חוץ תורה ותפלה], דא איהו בר נש דקא מחלל שבתא [זה האדם הוא מחלל את השבת], לית לה חולקא בעמא דישראל [ואין לו חלק בין עם ישראל חס ושלום].

ז"ל צדיקים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא' וגם שם המה ממשכים לפעול בעד בני ישראל, ולכן כאשר מתפללים בזכות הצדיק או כשעושים איזה פעולה לעילוי נשמת הצדיק או אפילו כשמוריד דמעה אחת בשביל הצדיק, אזי נתהווה קשר מן האדם החי שבעולם הזה עם נשמת הצדיק שבעולם העליון, והרגשת זה הקשר מעורר לבכיה מתוך התרגשות והשתוקקות וכיסופין אל קדושת נשמתו של הצדיק.

ובזה מובן קצת המציאות של ריבוי נסיעות אל קברי הצדיקים שנתרבה ללא מודק למאוד בתקופה האחרונה, ובמיוחד באלו ימי הספירה החל מיום כ"ה ניסן יומא דהילולא של מרן רביה"ק מצאנז' זלה"ה, ג' אייר יומא דהילולא של הרה"ק רבי ישע'לע קערעסטרער זלה"ה, אשר ריבוי הנסיעות של אלפי ישראל להתאסף אל ציונו הקדוש אינו דבר פשוט ואין זה פעולה העשויה בידי אדם, ונתקיים שם דברי הפייט שאומרים בשמיני עצרת אַמּוּנִים אָשֶׁר נֶאֱסַפּוּ, פְּרָכוֹת נֶקְסַפּוּ, גַם קוֹמְתִים קֶפְפוּ, דָּבָר הַנּוֹנֵם הַעֲדִיפּוּ, וכן יום ' אֵייר יומ"ד של הרה"ק מקאמאראנא זלה"ה, "א אייר יומ"ד של הרה"ק מראפשיץ זלה"ה [גם יומ"ד של הרה"ק רבי איציקל ראדווילער והרה"ק ר' יהודא צבי מסטרעטין זלה"ה], "ז אייר יומ"ד של הרה"ק בעל דגל מחנה אפרים זלה"ה שמונת כבודו הוא באוהל הקדוש של זקינו רבינו קודש הקדשים מרן הבעל שם טוב זלה"ה, "ח אייר [ל"ג בעומר] הילולא של התנא אלקי רבי שמעון בר יוחאי, אשר אילו כל הימים דיו אי אפשר לכתוב הרגשי קודש הנשפכים ביום זה בלבנות של רבנות אלפי ישראל להתקרב אל פנימיות עבודתו יתברך בזכות התנא אלקי רשב"י, וביום "ט אייר יומ"ד של הרה"ק הרבי ר' מענדלע מרימינוב זלה"ה, וביום כ' אייר יומ"ד של הרה"ק ר' מאטעלע שטרענאבלער זלה"ה, עד יום כ"ט יומ"ד של הרה"ק הרבי ר' מאיר'ל פּרעמישלאנער זלה"ה, ועוד ועוד צדיקים וקדושים זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל אמן, ובודאי שזה ההתעוררות להתפלל אצל ציוני הקודש, מורה שצדיקים קרויים חיים, וכשנכנסים אל ציון הצדיק יש לצייר לפני עיניו כאילו דער צדיק לעבט, ואז בודאי יוכל לפעול שם כל טוב.

ומבאר בספרים הקדושים על אמרם ז"ל (שבת סה): בפסוק (תהלים פ ח) בַּמַּתִּים חֶפְשִׁי, כיון שמת אדם נעשה חפשי מן המצוות, ונמצא שאפילו הצדיק הכי גדול שפעל הרבה בעולם הזה, ברגע שנשמתו מסתלקת למעלה אינו יכול לחדש עוד מצות ומעשים טובים, אכן אם בני אדם הנמצאים עוד בגוף בעולם הזה יעשו איזה פעולה טובה לעילוי נשמתו, אז מקבל הצדיק מזה כח וחיות, עד שנחשב כאילו הוא חי, ואז הוא משפיע השפעות טובות וברכות מרובות להתחוננים ובמיוחד לאלו שנתנו לו חיות.

נמצא שיש תועלת גדולה לומר תהלים ולהתעורר בתשובה אצל ציון הצדיק לעילוי נשמתו, וכל שכן אם מוריד דמעות [וביום היאצייט מועיל כל זה אפילו אינו סמוך אל ציון קדשו], כי הצדיק מקבל חיות מכל פעולות הטובות הללו, ומזה החיות יכול הצדיק לעבוד את ה' ולייחד יהודים כמו בחיים חיותו כפי בחינתו, וזה טובה וזכיה גדולה להצדיק שזוכה אחר פטירתו לעבוד את ה' כאילו הוא חי, וכיון שאין הצדיק רוצה ליהנות מנהמא דכיסופא, הרי הוא משלם שכר טוב להאדם שגרם לו כל זאת.

ועובדא הוי אצל הרה"ק בעל אהבת ישראל זלה"ה בהיותו אברך סמוך על שלחן חותנו הרה"ק בעל אמרי נועם מדזיקוב זלה"ה, והיה אז ביום היאצייט של אביו

הרה"ק רבי אליעזר מדזיקוב זלה"ה (או של אביו אביו הרה"ק מראפשיץ זלה"ה), ושאל האמרי נועם את חתנו האהבת ישראל אם כבר למד היום משניות לעילוי נשמת זקינו בעל הילולא, שאל אותו, וכי זקני נצרך אל משניות שלי, אז ענה לו האמרי נועם תשובה נפלאה, שכל צדיק יש לו למעלה קערה גדולה מלאה פירות טובות מלימוד התורה ומצות ומעשים טובים, כל משנה הוא פרי, וכאשר אדם לומד משנה לעילוי נשמתו עולה אותה המשנה ונעשה מזה פרי רוחני והמלאכים משימין אותה אותה על גבי הקערה המליאה פירות, וכיון שהקערה כבר מלא על כל גדותיו ואין לה מקום לפירות חדשות, לכן כשמשמין הפרי החדש נופל ממנה פרי ישנה, והיכן יפול? על ראש האדם הלומד ששלח את המשנה למעלה, נמצא שאתה תרויח בלימוד המשניות לקבל משנה מהצדיק שבגן עדן.

הרי לן שבעשות האדם פעולה לנשמת הצדיק מקבל האדם בחזרה השפעה טובה, ולא מיבעיא לאלו שזכו לבוא בסוד ה' שידועים ענין השתטחות על גבי הציון שיש בו סוד גדול ונורא, כמו שגילה מרן האר"י ז"ל שהנשמה חופף על גבי הקבר וסביבות הקבר, וכאשר אדם חי עושה השתטחות ומכוון את היחודים והכוונות, אזי נכנס הבשמה בחזרה אל תוך גוף הצדיק, לפי שעה, ואז יכול המשתטח לדבר ממש עם הצדיק הקבור שם, וגם להרגיש תשובות ברורות על כל משאלותיו. והגם שזה מדריגה גדולה השייך לצדיקים, אבל יש בחינה כזה גם בפשטות שכאשר האדם נותן אל הצדיק מתנה יקרה, דבר שאין להשיגו בעולם העליון, והוא הדלקת הנר ונתינת צדקה לעילוי נשמתו, קאפיטל תהלים עם קצת דמעות, ניגון התעוררות, או קבלת איזה מדה טובה, או הנהגה טובה בסור מרע ועשה טוב, כל אלו הדברים נותנים אל הצדיק חיות חדש, ומעוררים אותו ומחיים אותו, וממילא הרי הוא חוזר ומשלם טובה מלא חפנים ברכות והשפעות ברוחניות ובגשמיות.

ולכן כאשר הפוסקים כותבים שצריכין להוריד דמעות על מיתת בני אהרן, אזי אנו יודעים נאמנה שהמה עודנו בחיים, וכמו שהאדם מקבל חיות מאכילה ושתייה כן המה מקבלים חיות מהרהור תשובה והדמעות שהורד בשבילם, וכאשר המה בחיים הרי בודאי כבר ישפיעו כל טוב שלה.

וכדאי להעתיק מה שנמצא בפנקס בית הכנסת בעיר 'טעפליק' סיפור נורא, שבכית החיים דשם קבור אחד מתלמידי הרה"ק רבי פנחס מקארין זלה"ה ושמו רבי בצלאל. ויהי בשנת תקצ"ח לפ"ק ביום ערב ראש חודש אלול שחל בערב שבת קודש, באותה היום התקיימה הגזירה של מלקות על ידי מלכות רוסיא הרשעה על הני שני אחים הצדיקים המדפיסים דעיר סלאוויטא נכדי הרה"ק רבי פנחס'ל, השטתחה בתו של רבי בצלאל על קבר אביה כמנהגה בכל ערב ראש חודש, ומפאת קדושת השבת נשארה לשבות בטעפליק, ובשבת קודש בבוקר נכנסה האשה לבית הכנסת, ופנתה אל הקהל ואמרה "יהודים דעו לכם שאתמול הלוק את הסלוויטאים, אבל אני מבטיחה לכם שהם נשארו חיים", והוסיפה האשה וסיפרה "אתמול הייתי על קבר אבי וסידרתי את תחנוני, ובלילה בא אלי אבי בחלום ואמר לי כדברים האלה השכנים שלי הודיעו לי שאחד מבני היה על קברי, אני לא הייתי נוכח שם באותה שעה, כי הייתי אצל מורי רבי פנחס והייתי עסוקים להשיג בהלקאת בניו, לכן חזרי שנית אלי ביום ראשון, וסדרי שוב את בקשותיך", וסיימה האשה הואיל והם היו נוכחים בעת העונש בטוחה אני שהם יצאו בשלום (מובא באמרי פנחס שער הסיפורים אות קכו בהגה).

וכדאי להוסיף מעשה נורא שסיפר הגה"צ מ'וואוידיסלאוו זלה"ה, שאברך אחד נכנס אל הגה"ק בעל אבני נזר זלה"ה להתברך ממנו להיפטר משירות הצבא, ותיכף כשנכנס שאלו האבני נזר: ביסטו שוין ערגעץ געווען?, ענה הלה 'לא', שחשב ששואל אותו אם הלך גם לרבי אחר, שאלו עוד הפעם: ביסטו אין ערגעץ נישט געווען? וכן פעם ג', עד שזכר האברך ואמר שעל הדרך נטה לעיר לעלוב ונכנס להתפלל על ציון הרה"ק רבי דוד לעלובער זלה"ה. אמר האבני נזר: 'אה! עתה נתישב לי מה שראיתי אתמול בחלום שאני נמצא בחדר שיושבים שמה זקנים בעלי צורה, ואתה - אמר להאברך - עמדת שם מן הצד, ודנו אם תלקח לצבא אם לא, ונטו לחיוב, פתאום נכנס זקן אחד, וכולם עמדו על רגליהם והושיבו אותו בראש, ושאל מה דנים עתה, ואמרו שדנים אם זה האברך ילקח לצבא, ושאל אותם הזקן 'ומה דעתכם', וענו לו שהם נוטים לחיוב, אמר להם הזקן 'דעתי שלא ילקח לצבא', ומיד אמרו אם כבודו אומר כן אז יפטר, וכן הוציאו הפסק דין. ושאלתי מן אחד מהמסובין מי הוא הזקן הזה, וענה שזה הוא רבי דוד לעלובער, ומשום לי שאלתי אותך אם היית באיזה מקום (שחשב אולי קיבל ברכה מאחד מנכדיו וכדו'), כמובן שהאברך נפטר משירות הצבא, וכל ימיו החזיק האבני נזר זה לדבר גדול, שראה את הרה"ק רבי דוד מלעלוב בחלום.

ומה נכון מה שאמר הרה"ק הרבי ר' זושא מאניפאל זלה"ה על פי הפסוק (תהלים י ד) מי יתן הלואי שכבר יגיע הזמן של סוף הגלות, שאז מציין של הצדיקים יבוא ישועת ישראל, וכפי הנראה כבר הננו נמצאים בתקופה הזוהר, שכל חיותנו הוא רק בזכות הקדושים אשר בארץ המה, הם הצדיקים הקדושים המתפללים בעדינו, בזכותם אנו חיים כי 'החיים נשענים על המתים'.

וכיון שכל ענין השתטחות על הציון והתקשרות אל הצדיק הוא ענין פנימי ורוחני, שנצרך לה מחשבה והתבוננות יתירה, כי אם הולכים אל ציון הצדיק בלי הכנה ובלי מחשבה כבר אמר מרן רביה"ק הדברי יואל מטאטמאר זלה"ה שהוא כאילו הלך צו א גלאטן שטיין, ולא עשה כלום וחבל על הוצאות וטירחות הנסיעה, ולזה מיוחד ביותר הנסיעה לקברי צדיקים בחודש אייר שהוא חודש המחשבה (כמבואר בבני יששכר בשם ספר יצירה), וכמו שאמר הרה"ק רבי הערשלע ליסקער זלה"ה על עצמו שגולד בחודש אייר לכן נתקשר נפשו בעולם המחשבה ואינו יכול להיות רגע בלי מחשבה (הישר והטוב לפסח שני), ולכן מיוחד עבודת החודש הזה על 'מחשבה', ואצל קברי הצדיקים עיקר העבודה הוא התקשרות המחשבה אל נשמת הצדיק.

ולזה נסמך בשבוע זו גם פרשת קדשים תהי, להורות, שלא די בזה ש'תלך' אל צדיקים אלא שבעצמך 'תהיה' צדיק, היינו שההליכה אל הקדושים אשר בארץ תגרום שגם אתה תהיה קדוש להתנהג כרצון הצדיק, וכמו שהתבטא הרה"ק בעל עטרת ישועה מדזיקוב זלה"ה בחריפות לשונו על אלו ההולכים אל אוהלי הצדיקים שכבר מתו ואין רצונם לקבל מרות ולשמעו דברי מוסר מהצדיקים החיים אתנו לאורך ימים, שעליהם אמר הכתוב בפרשת חקת (במדבר יט ד) קַל תֵּבֵא אֶל הָאֱהָל וְכָל אֲשֶׁר בְּאֱהָל וגומר, אכן מדה טובה מרובה, שההולך להתפלל ולהוריד דמעות בכונה להתדבק במעשיו הטובים של הצדיק, ולהתקרב את ה', לקיים מצוות ולדבקה בו ושיוכל לקיים קדושים תהי, על ידי זה יושע בזכות הצדיקים לכל הברכות והשפעות טובות.

שפתי חן לשבת

הנמצא באמצע העריכה
(רק הפנים)

נטילת צפרנים

בו יבואר ענין נטילת צפרנים בערב שבת שהוא תיקון הגוף להסיר את מקום אחיזת הקליפה, והטעם שהשורפן נקרא חסיד

פעולות מיוחדות למנועם מלעלות ואז תהיה השבת קודש לה', פעולה אחת הוא להעביר הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום, שבוה מעלין את הנוגה לקדושה (כמבואר בהקדמה הקודמת).

אך בזה לכד לא סגי, דכיון שקליפת נוגה הוא ממוצע בין הקדושה והקליפה האוחזו את שניהם, ובהכרח נאחזים בה גם הקליפה הגמורה, לכן כשהנוגה מתחברת אל הקדושה ומתעלה, אז נמשכים אחריה ממילא כל שאר הקליפות הממאות, לכן צריכין לעשות עוד פעולה, והוא לקצוץ את הציפרנים, כדי להסיר אותם ביחד עם מקום אחיזתן, ולהורידם למטה עד התהום.

אך כיון שעל ידי הקציצה מכמלים לגמרי את כוחם של הקליפות, יש לחוש מפני הסכנה שמא יתגרו בו ויזיקו אותו, לכן יש לקוצצם שלא על הסדר [בסירוגין], לבא עליהם בפעם אחת מכל הצדדים, בכדי שלא יהא להם פנאי לקום על האדם ולהזיקו, ובשביל זה נהגו גם שלא לקצוץ צפורני ידיו ורגליו ביום אחד, כי זה יעורר כעסם ביותר בהיותם מגורשים לגמרי מקומת הקדושה, אך האר"י ז"ל לא חשש על כל זה.

בגמרא קציצת הציפרנים יטול ידיו כהלכתו, כדי לטהר את הידים

ויוצא מן האור שבפנים, ומשם מקבלים החיצונים יניקתם ופרנסתם כפי מה שיש צורך בהם מפני תיקון העולם, ועל כן השאיר שם השי"ת קצת צפרנים לשמירה, כדי שלא ינקו משם החיצונים יותר מן הצורך להם, ולכן יש לכל אדם צפרנים בסיום אצבעות הידים והרגלים, וכיון שעצם הציפרנים הם דינים קדושים, לכן אין יכולת להחיצונים והקליפות להתאחו בהם בקביעות לינק משם יותר מן הצורך להם.

אמנם כל זה הוא רק בחלק הציפורן הדבוק אל הגוף, אבל בחלק הציפורן העודף מעל הכשר כבר יכולים החיצונים להתיישב שם בקביעות ולינק יותר מן הצורך להם, ולכן אנו רואים שנתדבק תמיד באותו מקום תחת הציפורן וזהמא הרומז לקליפות, ואי אפשר להפרידם ולהסירם משם, רק צריכין לקצצם לגמרי, ואז יתפרדו מן הקדושה, ולכן גדול עונש המגדל את צפרניו, שנותן מקום לאחיזת הקליפות בגופו וגורם שלא יתפרדו ממנו חס ושלום.

והנה בהתקרב ובא יום שבת קדשינו שהוא יומו של הקב"ה, אשר בו מתעלה כל הבריאה לשורשה, אז הקליפות בראותם כל זה, גם הם רוצים וחפצים להתעלות כדי לינק מהשפע היורד בשבת, ועל כן צריכין לעשות

בבל ערב שבת צריכין לקצוץ צפרני אצבעות היד, כדי שלא יכנס אל השבת כשהוא מנוול, וזה הוא חלק מתיקון הגוף לכבוד השבת, כי בהסרת הזוהמא הגשמי יופרש ממנו הזוהמא הרוחני.

וענינו הוא, דכשנברא אדם הראשון מובחר היצירה יציר כפיו של הקב"ה, הלבישו השי"ת בכתנות 'אור' (כתנות של 'אור', באות א'), והוא מלבוש של אור טהור וזך הנקרא **ציפורן**, שהלבישה את כל גופו מראשו ועד רגליו, והיה מאיר באור גדול ונפלא כל כך עד שאפילו תפוח עקיבו (שהוא אבר החומרי ביותר) האיר כל כך עד שהיה מכהה גלגל חמה, ותוקף הלבוש הזה היה לו למגן ולמחסה ולשמירה מכוחות החיצונים והקליפות, כי שורש הציפרנים הוא ממדת הדין הקדוש המפחיד ומכריח החיצונים, ולכך הציפורן קשה בטבעו להיותו בא מגבורות ודינים.

ואחרי שחטא בחטא עין הדעת, הפסיד את המלבוש היקר הזה של ציפורן ונסתלק אורו הגדול, והיה בסכנה מהחיצונים בהיותו בלא שמירה, והלבישו השי"ת לבוש פשוט של כתנות 'עור' (כתנות של 'עור', באות ע').

אכן בסופי האצבעות נמצאים שם פתחים דקים שמשם מבצבץ

מכל רושם ושמץ וזהמא וקליפה הנשאר שמה, על ידי מי החסד.

ותיבף אחר כך ישרוף [או להשליך לבית הכסא] את הצפרנים הקצוצים, ויש נוהגין ליתן לתוך הצפרנים הגוזזים איזה דבר, כגון חתיכות עצים, לשרפם ביחד, ויועיל לו שלא יחלישנו שריפת הצפרנים, ונהגו ליקח לזה קוץ מן השולחן שאוכל בו, כדי שהשולחן יהא עדות שנמל את הצפרנים, ונמצא שידיו נקיים וכשרים לנטילת ידים לפני האכילה.

ויזחר מאוד שלא לזרוק את הצפרנים הקצוצים, מפני ב' טעמים:

(א) כיון שעצם הצפורן אינם קליפה ממש, רק דינים וגבורות קדושות השומרים על הקדושה, לפיכך אין לזלזל בהם לבזותם, כי הם צורך גדול לקיום העולם.

(ב) כי עדיין שורה עליהם הוזהמא והקליפות, ויכולים להזיק אנשים העוברים עליהם, ולכן אמרו חכמינו ז"ל שהזורקם נקרא 'רשע', שאינו חס על היוזק שאר אנשים, אכן הדרך הנכון הוא לשרופן, כדי לחוס על אחרים שלא יזקו מן הקליפה הדבוקה בהם.

ובמי שעושה כן נקרא חסיד, כי השורף דבר הבא מגופו נגרם לו חולשה, וכיון שהוא שורף את צפרניו הרי לא חס על נוקי גופו, ומוכן להחליש כח בשביל תקנת

שהקליפה מתבטלת מן העולם ככה מתרבה אור החסד בעולם.

אחרים, הרי הוא עושה לפנים משורת הדין ונקרא חסיד, וגורם שיתרבה השפעת החסד בעולם, כי כל כמה

הבנה דרבה

לקיים מצוות ה' בשמחה עם געשמאק

- מה נשתנה מצוות 'ספירת העומר' מכל המצוות, שאומרים אותה: כעמידה! כהתלהבות! וכקול רם!
- מה עבודת תיקון המדות בימי הספירה? ומה כוונת 'מה שפגמתי בספירה'?
- מה מהות היום ל"ג בעומר? ומה עלי לעשות?

הביאורים על זה, ועל כל מה שצריך לדעת בימי הספירה ול"ג בעומר, תמצא בס"ד בספר הנפלא

שפתי חן לפסח ולספירת העומר

הנרפם מחדש

ושם תמצא מסאר בטוב טעם ודעת טעמי המצוה עפ"י משנתם של רבותנו הקדושים תלמידי הבעש"ט זלה"ה ז"ע, וביאורים מתוקים על כל פרט וכל חלק של המצוות החביבות בזדש הזה,

להשיג בכל חניות הספרים

מכירה הראשית: שארץ 718-812-5120
באר"י: הפצה וזנג 053-315-6312

יצא לאור ע"י
מכון שפתי חן
לקבל, לגרס, להעיר על תגליון וכן לקבל תגליון על הפאסט נא לדתקשר עם המכון
646-838-1822
gilyonsc@gmail.com

זכות פרנס הגליון נתגרב לעילוי נשמת רבינו הקדוש והטהור מרן יצחק אייזיק יהודה יחיאל ב"ר אלכסנדר זלה"ה מקאמאראנא - בעל היכל הברכה ושאר ספרים נלב"ע ביום י' אייר שנת תרל"ד לפ"ק